

ЗАРУБІЖНА ПРАКТИКА НЕПРЯМОГО ОПОДАТКУВАННЯ

Гінтов Ю.В., студентка ОКР «Магістр» спец. «Облік і аудит» *

Податкові системи різних країн світу відрізняються за типом побудови, кількістю податків, ставками податкових платежів, методикою їх розрахунку, способом стягнення.

Слід звернути увагу і на специфіку аграрної сфери економіки, яка пов'язана із забезпеченням продовольчої безпеки країни. Механізми непрямиго оподаткування аграрних підприємств у країнах Європи, Америки, Азії істотно відрізняються. Наприклад, у більшості країн протягом 1996-2006 рр. ставки податку на додану вартість переглядалися як з метою збільшення (Греція, Італія, Кіпр, Нідерланди, Німеччина, Португалія, Словенія), так і з метою зменшення (Словаччина, Угорщина, Чехія, Франція). Слід зауважити, що податкова ставка, за якою справляється акцизний збір, на сьогодні в Україні значно нижча, ніж у країнах-членах ЄС. Тому немає необхідності розглядами досвід застосування такого виду непрямиго податку, як акцизний збір.

З метою уніфікації податкового законодавства України в аграрній сфері з відповідними нормами права в країнах Європейського Союзу необхідно провести порівняльний аналіз світового досвіду. Щодо непрямиго оподаткування в АПК Бельгії, то ставка ПДВ для більшості платників податків аграрної сфери становить 21%. У Греції споживчі товари оподатковуються за зниженою ставкою податку на додану вартість 8%. В Іспанії підприємства АПК використовують дві ставки ПДВ: 4% - на продовольчі товари широкого вжитку (хліб, молочні вироби, яйця, фрукти, овочі, зерно) та 7% – на продукти харчування та продовольчі вироби.

В Італії непрямі податки становлять 35,2% в загальному обсязі податкових надходжень. Тому питання оподаткування є одним з основних в економічній політиці держави. До виробників товарів першої необхідності (хліб, молоко, інші продукти харчування) застосовується ставка 4%. Здійснюючи на території Норвегії виробничу чи іншу діяльність, більшість суб'єктів господарювання агропромислового комплексу сплачують ПДВ у розмірі 23%.

Щодо податкової політики Польщі у сфері непрямиго оподаткування, то 40,6% надходжень у бюджет країни становлять непрямі податки, серед яких більша частка належить податку на товари та послуги. Підприємства агропромислового комплексу сплачують податок на товари та послуги за зниженою (7% або 3%) чи нульовою ставкою. Знижена ставка 7% застосовується переважно до перероблених продуктів харчування. Ставку 3% встановлено на товари підприємств сільського господарства та низку товарів імпорту непереробленої та переробленої продукції цієї сфери. Нульова ставка застосовується на внутрішній продаж та імпорт засобів сільського господарства, сільськогосподарські машини, трактори та інструменти.

Чехія є країною з розвинутою промисловістю, але значна питома вага належить їй аграрному сектору. Підприємства з виготовлення продовольчих товарів (хліб, крупа, м'ясо, олія, цукерки) застосовують 5% ставку ПДВ.

У структурі податкових систем провідних країн Європи переважають непрямі податки, у середньому їх частка у валовому внутрішньому продукті в 1,8 раза перевищує частку прямих податків.

Підсумовуючи вищевикладене, в межах даної проблематики необхідно звернути увагу на вирішення таких питань:

1) податкова політика в Україні повинна бути спрямована сьогодні на зменшення частки ухилинь від сплати непрямих податків. Для вирішення даної проблеми необхідно зменшити адміністративний тягар справляння непрямих податків;

2) досвід зарубіжних країн підтверджує високу ефективність застосування у сфері АПК диференційованих податкових ставок ПДВ. Такий підхід у сфері непрямого оподаткування зробить можливим стимулювання попиту, через який забезпечується вплив на виробництво продовольчої продукції. Така пропозиція матиме і соціальний ефект, що полягатиме у перерозподілі податкового тягаря;

3) слід погодитися з ученими, які вважають, що система непрямого оподаткування потребує удосконалення і в галузі мита. Зниження митних бар'єрів сприятиме поглибленню інтеграційних процесів, що в цілому позитивно позначиться на розвитку національної економіки. Але зниження ставок мита згідно з правилами СОТ матиме і негативні наслідки для АПК – можливість неконтрольованого вивезення сировини за межі країни (оскільки національні виробники поки що менше орієнтовані на експорт готової продукції). Також це поставить під загрозу окремі галузі АПК, проте дозволить аграрним підприємствам на міжнародних ринках конкурувати на рівних умовах із зарубіжними товаровиробниками, що забезпечить інтенсифікацію виробництва, стимулювання технологічного оновлення та впровадження досягнень науково-технічного прогресу.

Проте при запозиченні досвіду у сфері непрямого оподаткування аграрних підприємств необхідно зважати на реалії суспільного та державного життя в Україні, а також враховувати конкретні обставини, географічне положення, культуру і традиції, наявність ресурсів і загальний рівень розвитку кожної окремої країни. Тому вирішення даної проблематики потребує часу.

АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Драга Н.В., студентка*

**Науковий керівник – д.е.н., професор Правдюк Н.Л.*

Основні засоби (ОЗ) є одним з найважливіших елементів продуктивних сил, визначають їх рівень, а тому в ринкових умовах важливою передумовою забезпечення ефективності господарювання підприємств є відтворення виробничого потенціалу шляхом проведення поліпшення об'єктів ОЗ. Матеріальні і нематеріальні необоротні активи надходять на підприємство внаслідок здійснення капітальних інвестицій.

На рівень ефективності використання капітальних вкладень впливає велика кількість різноманітних організаційно-економічних чинників. Особ-